

Термінологічний відділ.

Кілька слів про термінологію.

Одною з головних задач нашого видавництва є вироблене лікарської термінології. Як бесіда літературна, так і термінологія мусить вирабляти ся — творити ся, її не можна нікому накинути, лише можна уявити певні правила т. є. упорядкувати. Для порядкування-же треба мати якийсь субстрат, чи то матеріял. Такого матеріялу термінологічного лікарського ми майже зовсім не маємо, тож про скликування яких там анкет чи комісій нині не маємо чого і думати, хіба аж за кілька років, коли задрукуємо кілька соток аркушів лікарськими річами.

А до того часу мусимо приготувати матеріял, з котрого би можна потім щось путнього зладити. (Не дивім ся на інші народи, що порядкують свою термінологію, котру виробили сотками праць.) В тій цілі будемо містити по перше: сирий термінологічний матеріял, то ж просимо всіх, що мають які небудь матеріяли, чи становлять вони яку цілість обнимаючи певний діл медицини, чи то є поодинокі терміни, хочби було їх лиш кілька і чи записані вони з уст народних чи утворені самим автором — все радо помістимо, просимо тільки виразно зазначувати, котре є чисто народні терміни, а котре утворені. По друге: в кождім зошиті будемо подавати по-лучний спис термінів ужитих в працях і справозданнях цілого року, о скільки вони не були ужиті в попередних випусках. По-те: створюємо полемічну рубрику, де би можна було подавати згивування на утворене чи там ужите сего або иньшого терміну також можна було містити критичний звід уживаних доси си-німів або осуд термінів поданих іншим автором.

Щоби діло йшло успішніше, просимо самих авторів, по можливості творити терміни, бож лекше одному подумати над кількома словами, ніж редакції над кількадесятьма. Та се миналоби ся і злією видавництва, котре має вести до вироблення термінології своїми силами усіх співробітників. При тім звертаємо увагу на одне: ми починаємо тільки творити термінологію, ми не зв'язані вочиним вже уживанем многих термінів (за виїмом декотрих), і що можемо виробити термінологію більше раціональну і умітнішу ніж мають инші народи — але під одною умовою, щобсьмо мали на оці ось що: перше, анатомічний термін повинен вказувати по можливості на функцію, яку дана частина тіла сповняє або склад анатомічний чи хемічний тої частини або на положене в тілі організму чи там поодинокім органі або на характеристичну цю частину або врешті, і то в крайности, можна ужити порівняня з предметами та явищами природи; термін знов фізіологічний (т. є. нормальній і патологічній фізіології) повинен бути по можливості бразом відбуваючого ся процесу, повинен бути — що так скажемо — его дефініцією. Знаємо, що латинська термінологія а за німецька, особливо анатомічна, в більшій часті невідповідна але до неї ми вже навикли і касувати її годі, принаймен від разу — коли противно ми нічим не зв'язані, як сказано, то можемо мати її ліпшою, відповідаючою більше нинішньому стану науки та потребам загалу. Пам'ятаймо про те, що маємо творити термінологію, а не перекладати; безперечно, коли що доброго не маємо у инших то переведемо, а що злого то відкинемо, а на його місце поставимо нове ліпше. Друге: кождий термін мусить відповідати духови нашої мови. Звертаємо увагу й на те, що много старого матеріялу термінологічного в зібрано в книжці проф. В. Хратського „Начерк соматології“, котрою доконче мусимо користувати ся, добираючи терміни. Рівночасно просимо всіх, що пишуть праці якінебудь, зазначити, чи можна змінити термінологію чи ні, або чи автор не застерігає собі може полишення певних термінів без зміни.

Тих пару слів вважалисьмо доконче потрібно сказати і починаї твореня питомої лікарської термінології. Я. Г.

І. Материял термінольоґічний

поданий

д-ром Яковом Невестюком.

А.

abactio, зіґнанє
 abdomen, черево, живіт.
 abducens, відводячий, відсебний.
 abductio, відводженє.
 aberrans, збічний.
 abhorre, гидитись, бридитись.
 ablactatio, відлученє, відса-
 дженє, або відставленє дїтини
 від грудий.
 ablatio, віднятє.
 ablepsia, 1) слїпота, 2) памо-
 рока, або замороченє розуму.
 abluere, сполокувати, змивати.
 abnormis, неправильний.
 abnormitas, неправильність.
 abolitio, усуненє, знесенє, зни-
 щенє.
 abomasus v. abomasum, (у віджу-
 вачів) жолудок властивий,
 вантух.
 abomasum vitulinum, підпушка,
 глеґушка.
 abominatio, обридженє.
 abortare, поронити, уродити не-
 доношений плїд; у звїрят:
 скинути, помітати.
 abortus habitualis, пороненє при-
 вичнє, навикове.
 abrasio, оголенє, ошкробанє.
 abrasio corneae, обшкробанє ро-
 гівки.
 abscessus, боляк, налив, бо-
 чка.
 amentia animi, непритомність.
 continentia, повздержаність.
 ailia, брак волї.
 ardiacus foetus, плїд без серця.
 aressio, напад.

accessorius, додатковий, придат-
 ковий.
 accomodatio oculorum, присто-
 совуванє очий.
 accretus, прирослий.
 acephalus foetus, плїд без го-
 лови.
 acervulus cerebri, пісок мозко-
 вий.
 acetabulum, панвиця, бігун.
 achor, струн.
 achromasia, безбарвність.
 achromatopsia, слїпота на кра-
 ски.
 aciposus, китичний.
 asne, проказка, висника про-
 казкова.
 asomus, плїд без туловища,
 без тулуба.
 acquisitus, набутий.
 ascatotherma, теплиця, тепле
 жерело (обоятнє).
 acrochordon, висяча бородавка.
 acromion, вершок лопатки.
 acuminatus, кінчастий.
 acurpunctura, наколюванє, шпиль-
 кованє,
 acusma, вражїне глухове.
 acyanoblepsia v. acyanopsia, слї-
 пота на синї краски.
 adducens, приводячий, досебний.
 adductio, приводженє, стулю-
 ванє.
 adductor, досебний, стуляч.
 adenitis, запалїне зелиза, золзи.
 adenitis equorum, кїнські золзи.
 adenologia, наука о зелизах.
 adenosarcoma, зелизо-мязняк.
 adhaesio, злїпленє, причїпленє.
 adipocera, товщовїск.

adiposus, стовщене, переобра-
 жене товщове.
 adiposus panniculus, товщевий
 підклад, товщева підстилка.
 adiposa, брак опраги.
 adulterium, чужоложство.
 adynamia, неміч, безсильність.
 aerotherapia, лічене воздухом.
 aesthetologia, наука о змислах.
 aesthesis, чуте.
 aethiops animalis, зьвірячий ву-
 голъ.
 aetiologia, наука о причинах.
 affectio, терпина.
 affectus, வருசெ.
 affectus depressivus, пригно-
 бляюче வருсெ.
 affectus expansivus, шалове
 வருсெ, шалтне.
 afferens, допроваджуючий.
 affluxus, наплив, приплив.
 agalactia, недостача молока.
 agnesis, плотна неспосібність.
 agonia, беземяк.
 agilitas, кидане ся, несупокій.
 agmina, куки, громадка.
 agnathus, пилід без щоки.
 agnition, беззубний кінь.
 агни. 1) борба 2) коване.
 agonia, коване.
 agonia, несподійність.
 agoraphobia, страх перед про-
 сторомек.
 agryria, безсониість.
 agrestia, помішане любовше.
 agnesiatrophia, микмене з при-
 чини недостачі руху.
 агнези, наука про хірургічні о-
 перації.
 агнези, микмена.
 агнези, микмена, білеча.
 агнези, микмена, білеча, біла о-
 микмена микра микра микра.
 агнези, микмена, білеча, біла о-
 микмена микра микра микра.
 агнези, микмена, білеча, біла о-
 микмена микра микра микра.
 агнези, микмена, білеча, біла о-
 микмена микра микра микра.
 агнези, микмена, білеча, біла о-
 микмена микра микра микра.

alexipharmaca, відтрутки, від-
 труваючі ліки, протівтрутки
 alienatio, сходжене з розуму.
 allantois, омочница, омочна
 оболонка.
 allantotoxicon, кишкова трутнина
 alopecia, лисина, вилисине.
 alopecia areata, пліш.
 Alp vel Alprücken, змора, душ-
 ність.
 alterans, перемінюючий.
 alteratio, забурене.
 alternans, перемінний.
 alternativ, на переміну.
 aluminosis pulmonum, глини-
 стий пилець легких.
 alveolaris nervus, нерв зубний
 ямок.
 alveoli dentium, зубні ямки.
 alveoli pulmonum, віхурики лег-
 ких.
 alvus, лайняк, столець.
 alvus laxa, рідкий столець.
 alvus obstipa, задержаний, заче-
 ченый столець.
 alvus scybalosa, бобковатий сто-
 лець.
 amaurosis, сліпота.
 amblyopia, недобачуване.
 ambustio, опарене.
 amenorrhoea, брак, недостача
 чищення місячного, місячки.
 amentia, безмисл.
 ametropia, непомірність зору.
 ametropicus oculus, непомір-
 ний око.
 ametrops, чоловік з непомірним
 зором.
 amnesia, утрачене пам'яті, не-
 пам'ятливість.
 amniot liquor, плодова вода.
 amnios, овиниця, овиниця об-
 лонка.
 amnion, веселе немін.
 amnion, пилід без постати.
 amnion, сугустав або с-
 тави вертлява става.
 amnion, кістка, кістка.
 amnion, кістка, кістка.

anaemia, малокровність.
 anaestheticum, лік відбираючий чуте.
 analepticum, лік скріпляючий, зміцнюючий.
 anasarca, підскірна пухлина або п. пухлятина.
 anencephalus, плід без мозку.
 anerythroptia, сліпота на червону краску.
 aneurysma, розширене буючі жили, або живчиці.
 angina, запаліне горла, задавка, давиця, зашморок.
 angina diphtheritica, задавка обкладкова, дифтеритична.
 angioma, сосудняк.
 angioneurosis, нервиця сосудів.
 angiosarcoma, сосудо-мязник.
 anidrosis, недостача поту.
 anorexia, недостача апетиту.
 anosmia, недостача вюху.
 ansa, петля, петлиця.
 anteflexio, зігнене в перед.
 antepositio, висунене.
 anteversio, нахилене в перед.
 anthrax, мремора, карбункул, сележінкова зараза.
 antrum, яма, ямина.
 aorta, головна буюча жила.
 aphasia, німота.
 aphtae, пліснявки.
 apoplexia, удар, поражене.
 arachnoidea, павучниця.
 arteria, буюча жила, живчиця, живниця.
 arteriitis, запаліне живниці.
 arthritis, запаліне сугавів.
 arthrodia, вільний сугав, вільна складина.
 articulatio, сугав, складина.
 culus, сугав, чиколонок, коінце.
 enopia, недомагане очий.
 ma, дихавиця, задуха.
 ia, нелад, незбірність.
 phia, заникане.

attrahens, притягаючий.
 auris, вухо.
 autopsya, оглядини помертні, секция.
 axilla, паха.
 azygos, непаристий.

В.

bacillus, прутка.
 bacteridium, пруточка.
 balanitis, запаліне жолуди корінної.
 balanoposthitis, запаліне жолуди і шкірочки корінної, напуздрика.
 balbuties, момотане, ліміть.
 barycoxia, глуховатість, притуплений слух.
 barylalia, утруднена мова.
 basilaris, підставовий.
 basilica vena, жила відлікотна, королівська.
 biceps musculus, двоголовий мяз.
 bicuspidalis, двокінчастий.
 bicornis, дворожний.
 bifurcatus, вилкуватий.
 bigeminus pulsus, двійковий живчик.
 bimanualis methodus, спосіб оборучний.
 biologia, наука про жите.
 bipartitus, дводільний.
 bivulvis, двокрилий.
 biventer, двочеревний.
 blastoderma, зародова оболонка.
 blastoderma vesicula, зародовий піхурець.
 blennorrhoea, звичайно: трипер, нежит цівки мочевої.
 blepharadenitis, запаліне зелизів повікових.
 blepharitis, запаліне повік.
 blepharoblennorrhoea, гнойний нежит повіковий.
 blepharophthalmitis, запаліне ока і повік.
 blepharoplastica, витворюване повік.

blepharoplegia, поражене повіки.
 blepharoptosis, опадане повіки.
 blepharospasmus, корч повіки.
 borborygni, гуркотане в жи-
 воті.
 bracherium, ремінець на привру,
 килу.
 brachiotomia, відняте рамени.
 brachium, рамя.
 brachycephalia, коротка голова.
 brachygnathus, короткощокій,
 короткочелюстий.
 brachymetropia, близорукість,
 короткозорість.
 brachymetropicus oculus, близо-
 руке око.
 brachymetrops, близорука лю-
 дина.
 bradurpersia, повільне травління,
 переварюване.
 bregma, тімя, верх голови.
 bregmaticus, тіменний.
 brephotomia, розкавалковане
 плоду.
 bronchectasis, розширене дашок.
 bronchus, дашка.
 bronchorphonia, відголос дашко-
 вий.
 bubo, димниця, палка.
 bubonocoele, димниця з привров.
 buccalis dens, черенний зуб.
 buccinator, мяз трубацкний, на-
 димач.
 buccula, подвійний підбородок.
 bulbus oculi, очна банька.
 bulla, піхур, міхур, прищ.
 bursa, торбинка, калитка.
 butyrum, масло.
 byssinosis, бавовняна пвлиця
 легких.

C.

cachecticus, хиравий, вимужде-
 вільий, харлак.
 cachexia, хиравість.
 c. cellulosaе hydatigena suum,
 вугри у свиней.

c. hydropica ovium, гнилець, пу-
 хлятина овеча.
 c. icterico verminosa мотилиця
 печінки.
 c. lymphatica farciminosa, тиль-
 чак.
 c. tuberculosa boum, бугорчатка,
 перлиця рогатої худоби,
 франци.
 cadaver, труп, мертвець.
 cadaverosus, мертвечий.
 caecum intestinum, кутниця, ки-
 шка сліпа.
 calcificatio, запашіне.
 calculus salivalis, слюняний камі-
 нець.
 c. urinarius, мочевий камінець.
 calices renales, ниркові чаші,
 пугарі.
 callosum corpus cerebri, найбіль-
 ше спійло мозкове.
 callus, 1) кістнина, 2) модзіль.
 calva, череп.
 calvitium, лисина.
 canalis, провід, пропуст, жоло-
 бець.
 cancer, рак.
 c. alveolaris, ямистий рак.
 c. medullaris, нїдрастий рак.
 canini dentes, кли, клеваки.
 cannula, цївка.
 capistrum, 1) каланець, 2) бан-
 даж.
 carbunculus, мреморний нарив,
 мреморний чирак.
 cardia, жолудковий впуск.
 cardialgia, біль жолудка.
 caro, тїло, м'ясо.
 carosis, силячка, одуренє, ле-
 жанє ліміть.
 carotis arteria, шийна бючиця.
 cartilago, хрищ, хрящ.
 caruncula lacrymalis, мяце, слі-
 зна бородавка.
 caseinum, сирник.
 castratio, чищенє.
 cataracta, більмо.
 catarrhus, нежит.
 catheter, цївник.

caverna, яма.
 cellula, клітка.
 cephalgia, біль голови.
 cephalica vena, відшприхова
 жила.
 cerebellum, мозджок.
 cerebrum, мозок.
 cervix, карк, карчило.
 chiasma, перехресте.
 chlorosis, блідачка.
 choledochus ductus, жовчевий
 провід.
 cicatrix, шрам.
 cilia, рісниця, вія.
 circumcisio, обрізанє.
 clavicula, ключиця.
 clitoris, семенко, дражниця.
 coxсux, костриця.
 cochlea, слимак.
 colica, колька.
 colica flatulenta, насердниця, у-
 дутє.
 coloboma, щілина.

colostrum, молозиво, молодиво,
 сѣра, куляйстра.
 colpitis, запалїне родницї, похви.
 columna vertebralis, хребетний
 стовб.
 condyloma, шишковина.
 condylus, кликоть.
 confluens, зливаючий ся.
 coni vasculosi Halleri, насінні
 стїжки.
 conjunctiva, спїяниця.
 constrictor, стягач, мязь стулю-
 ючий.
 convergens, збіжний.
 convexus, склепистий.
 cornea, роговиця.
 costae, ребра.
 cranium, череп.
 cremaster musculus, мязь підно-
 сячий мудо.
 group, задавка, зашморок, давиця.
 crus, голень.
 cysticercus, вугр.

Терміни записані з уст народних

О. Грабовским.

auriculae cordis, вушка серця.
 diaphragma, плїна плуцна.
 mesenterium, брийжі.

omentum, чепок.
 rectum, кишка гузишна.

Витяг термінольоґічний з цілого Випуску.

зладив Яр. Гр.

abgrenzen, відграничити.
 abimpfen, перещілювати.
 bimpfung, перещепленє.
 reibung, натиранє.
 scessus, боляк.
 spalten, відщепляти, відщепити.
 comodatio, примінність.
 cretus, прирослий.
 cetat, оцтан.

aciditas, квасота.
 acidum, kwas.
 a. aceticum, оцтовий к.
 a. boricum, борний к.
 a. hydrochloricum, хльороводо-
 ровий, к.
 a. nitricum, азотний к.
 a. phosphoricum, фосфорний к.
 a. sulphuricum, сірчаний к.

acquisitus, набутий.
 actio, діянь.
 acutus, напрасний.
 additamentum, примішка.
 adeps, товщ.
 adustio, опарене; припалюване.
 aeger, недужий, хорий.
 Affection, заняте.
 albumen, білок, білковина.
 albuminosus, білковий, білко-
 ватий.

ammonium, амон.
 amyllum, крохмаль.
 anaemia, недохрове.
 Anpassung, примінчивість.
 anstecken, заражати.
 ansteckend, заразливий.
 Anstrengung напружене.
 antipathia, відраза.
 apex, вершок.
 apparatus, пристрій.
 aquaticus, водяний.
 aquositas, водавість.
 aquosus, водавий.
 argentum, срібло.
 arthritis, запалене сугавів.
 arundo, троща.
 assimiliren, присвоїти.
 associatus, зложений.
 Aufregung, роздражене.
 Auskochen, вивар.
 auslaugen, вилугувати.
 ausscheiden, видаляти.
 ausschneiden, викроїти.
 Aussehen, вид, вигляд.
 ausspülen, виполокувати.
 Auszehrung, винищене.

bacillus, прутень.
 baryum, бар.
 basis, основа.
 Beiklang, позвук.
 belastet, обтяжений.
 beschleunigt, прискорений.
 Besserug, поліпшене.
 Bestandtheil, складник, складова
 частина, складина, складень.
 Bewusstsein, свідомість.

Bindegewebe, лучноткань, лучн
 ткань.

bipolaris, двовипустковий.
 Blasenstich, пробите міхуря.
 Bromid, бромак.
 bromum, бром.
 bronchialis, дишковий.
 bulbus oculi, очна галина.

calcium, вап.
 calor, тепло.
 capillaris, волосоватий.
 Carbonat, углян, вуглян.
 carcinoma, рак.
 cartilago, хрястка.
 catarrhus, нежит.
 catheter, цївник.
 caverna, яма.
 cellula, клітина.
 cellularis, клітинний.
 centrum, осередок.
 cerebralis, мозковий.
 cerebrum, мозок.
 Chlorid, хльорак.
 chlorosis, блідниця.
 chlorum, хльор.
 Chlorwasserstoff, хльороводень.
 Chromat, хроман.
 cicatrix, блізна.
 circulatio sanguinis, кружен
 кровне.
 clavicula, ключицева кість.
 coagulare, стинати.
 coagulatio, стинане.
 coitus, полові сходици.
 collaps, запад.
 color, краєка.
 compositio, склад.
 compositus, складний, зложений.
 compressio, натиск, давлене.
 concavus, ввігнутий.
 congelare, заморожувати, замер
 зати.
 congenitus, родимий.
 conjunctiva, злучниця.
 Conjunctivalsack злучнищевий
 шочок.
 constitutio, будова.
 contagiositas, заразливість.

contagium, заразок.
 contrahere, корчити.
 convexus, випуклий.
 cornea, прозорка.
 corpus ciliare, промінниця.
 cortex, кора.
 crusta, струп.
 cultura, годівля.
 cuprum, мідь.
 curvatura, кривина.
 cutis, шкіра, скіра.

Darmcanal, кормовий провід.
 decessus, убуток.
 Deckgläschen, мале мікроскопове
 стекольце.
 decoctum, відвар.
 decoloratio, відбарвленє.
 degeneratio, переродженє.
 deliquescere, розпливати ся.
 detritus, розпад.
 dilatatio, розширенє.
 dilutio, розведенє.
 dilutus, розведений.
 diplopia, двоєнє в очах.
 d. monocularis, одноочне двоєнє.
 dolens, болючий.
 dolor, біль.
 dorsum, хребет.
 dosis, давка.
 Druck, тисненє, тиск.
 Drüsengewebe, залізна ткань.

Eigenschaft, прикмета, свойство.
 Eindruck, вражінє.
 einimpfen, вщипляти.
 Empfindlichkeit, вражливість.
 Endzündungsherd, запальне огнище.
 epidemia, зараза, помір, пошесть.
 epilepsia, падачка, припадочка.
 epithelium, наболонь.
 erblich, дідично.
 Erblichkeit, дідичність.
 Eruption, перестудженє.
 eranken, занепасти.
 Erkrankung, занедужанє.
 Ernährung, змученє.
 erhärtet, відживлений.
 Ernährung, відживленє.
 Erkranken, нагріванє.

erysipelas, рожа.
 evaporatio, парованє, випарову-
 ванє.
 excessivus, граничний (зворот
 ока).
 excretum, видаль.
 excisio, вирізанє.
 excrescentia, нарїст.
 exspiratio, видих.
 extractum, витяг.

facies, лице.
 factor, чинник.
 Fall, случай.
 Falte, загинка.
 Farbstoff, закраска, краска.
 Faserstoffnetz, волокнинова сїтка.
 fällen, здруляти, осаджувати.
 färben, красити, закрашувати.
 febris, горячка.
 feinkörnig, дрібнозернистий.
 ferrum, залізо.
 Fettsäure, товщовий квас.
 fibra, волокно.
 fibrinum, волокнина.
 Fieberfrost, дрощ, трясця.
 filtrare, проціджувати
 Filtrat, процїд.
 filtrum, цїдильце.
 fletus, плач.
 fluidum, плин, теч.
 forma, стать.
 Forscher, слїдитель.
 frigefactio, охолодженє.
 fumans, димачий.

gastricus, жолудковий.
 Geburts-, породовий.
 gedämpft, приглушений.
 Gefühl, чувство.
 gekreuzt, ріжноіменний (при
 подв. очних образах).
 genesen, видужувати.
 Genesung, подужанє.
 Geräusch, шелест.
 geröthet, зачервонїлий.
 Gesamtstickstoff, весь азот.
 gestielt, ушипцований.
 Gewebe, ткань.

Gewebs-, тканний.
 Gewicht, вага, тягар.
 glandula, железа, железа,
 glandulae auriculares anteriores,
 передушні желези.
 glandula lacrymalis, слезна зе-
 леза.
 g. parotis, приушна железа.
 g. suprarenalis, припирок.
 gleichnamig, одноіменний.
 gradus, степенъ.
 Grosshirn, великий мозок.
 gustatus, смак
 gutta, капля, крапля.

Harnabgang, відплив мочи.
 Harndrang, напір до моченя.
 Harnen, віддаване мочи, мочене.
 Harnentleerung, відведене мочи.
 Harnsäure, мочевий квас.
 Harnstoff, мочевина.
 Harnstrahl, мочевий луч
 Harnweg, мочева дорога.
 hell, явний.
 hepar, печінка.
 Herabsetzung, понижене.
 Herd, осередь.
 Herzklopfen, битє серця.
 Herzschlag, удари серця.
 horizontalis, поземий.
 humor aqueus, очний плян.
 Hühnercholera, куряча холера.
 Hülle, ослонка, окрива.
 hydrargyrum, ртуть.
 Hydrat, водян.
 hydrogenium, водород.
 hydrotherapia, водоліченє.
 hyperaemia, перекровленє.
 hypertrophia, переріст.

immobilis, нерухомий.
 immunisiren, увідпорнювати.
 immunitas, відпорність.
 Impfung, щепленє.
 incisio, наріз.
 indicatio, вказівка.
 infectio, закаженє.
 infundibulum, лійка.
 injiciren, вприскувати.

inspiratio, вдих.
 insultus, напад.
 integumentum abdominis, чере-
 вна покровка.
 Intensität, напруженє.
 intercostalis, межиребровий.
 intervaginalis, міжослонний.
 intestinum, кишка.
 intoxicatio, застровнє.
 iris, дугівка.
 irrigatio, зрошуванє.
 irritatio, дразненє, подраженє,
 подразненє.
 isoliren, відокромити.

jodium, йод.

kalium, потас.
 Kalkmilch, розведене гашене ва-
 пно.
 Keimzelle, полова клітин.
 klingend, дзвінкий, позвучний.
 Kochsalz, кухонна сіль.
 Kohlenhydrat, углевод.
 Kohlensäure, угляний kwas.
 Kopfschmerz, біль голови.
 krankhaft, хоробливий.
 Krankheitserreger, справник не-
 дуги.
 krank sein, хорити.

labor, праця.
 lac, молоко.
 lacrima, сльоза.
 lactatio, годованє.
 Lauge, луг.
 Lautassotiation, асоціація зву-
 ків.
 lavatio, купіль.
 lenimentum, полєкша.
 letalis, смертельний.
 Leukocyt, біле тїлко.
 lien, селезінка.
 liquor, теч.
 lithium, літ.
 lobus, плат.
 longitudinalis, повздожний.
 lupus, вовк.

Lymphrecessus, лімфатичне збір-
нище.

lyssa, скаженина.

Magnesiainischung, магнезійна
мішавина.

malacosis, розм'ягчене, м'ягчене.

malaria, пропасниця.

manus, рука.

margo, край.

medicamentum, лік.

medicinalis, лікарський,

medium, осередня.

medulla oblongata, стержень
продовжений.

membrana, оболонь, болонь.

m. muscularis, м'ясцева болонь.

memoria, пам'ять.

Methylenblau, метиленава синь.

mobilis, рухомий.

molecula, дробина, частина.

Molybdat, молібденав.

morbus, недуга.

m. Addisonii, бронзова н.

motus, рух.

mucosus, слизистий, слизний.

multipolaris, многовипусковий.

muscularis, м'ясцевий.

musculus, м'ясець, м'яз.

Musculatur, м'ясня.

myopia, близькозорість.

Nachgeburts-, попородивий.

nahrhaft, поживний.

Nahrung, пожива, корм.

nasus, ніс.

natrium, сод.

nausea, нудности.

Nährboden, підложе.

Nährwerth, поживність, віджив-
ність.

neoplasma, новотвір, варіет.

rens, нервовий, нервний.

vus, нерв.

abducens, відводний н.

facialis, лицевий н.

opticus, зірний н.

secretorius, видільний н.

iriginus, тридільний н.

neuralgia, нервобіль.

neutral, обоятно.

Niederschlag, здруль, осад.

niedersetzen sich, спасти, спа-
дати.

Nitrat, азотан.

nitrogenium, азот.

Nucleinsäure, нуклеїнний квас.

nucleus, зерно, ядро.

Oberschlüsselbeingrube, діл над-
ключицевий.

Objectträger, більше мікроско-
пове стекольце.

oculus, око.

odor, запах.

oedema, опухнене.

oedematosus, опухлий.

ophthalmicus, очний.

orbita, очна яміна.

organa genitalia, розродні зна-
ряди.

os, уста.

ossens, кістний.

osteomalacia, розм'ягчене костний.

ovarium, яєчник.

Oxalat, щавелян.

oxalicus, щавовий.

oxydiren, окисляти.

oxygenium, кисень.

palpebra, повіка.

palpebralis, повіковий.

papilla nervi optici, головка зір-
ного нерву.

paralysis, поражене.

p. progressiva, поступаюча п.

pathogeneticus, недугосправчий.

percussio, випук.

Percussionsschall, опуканий від-
гомін

periphericus, обводовий.

peritonitis, запаленє очеревної.

perturbatio, забуренє.

pes, нога.

phaenomenon, з'явище, поява,
явище.

p. morbi, хоробовий обяв.

phosphorus, фосфор.
 pigmentatio, закрашене.
 pigmentum, фарбник.
 plumbeus, оловяний.
 pneumonia, запаленє легких.
 praeservativus, охоронний, обезпечуючий.
 präventive Impfung, охоронне щепленє.
 processus ciliaris, випустка промінниці.
 productum, витвір.
 Propionsäure, проіонний квас.
 prostata, припутия.
 ptosis congenita, вроджений опад.
 puerpera, положниця.
 pulmo, легке.
 pulpa, мязь.
 Pulsschlag, удар живчика.
 pulsus, живчик.
 punctio, наколенє.
 pupilla, зриниця.
 purgare, прочищувати.
 purulentus, ропний.
 pyrosis, згага.

rabidus, скажений.
 ramus, галузь.
 reflexus motus, відрух.
 Reibung, тертє.
 reichlich, розпливний (о потах).
 renovare, відновлювати.
 respiratio, диханє, віддих.
 restitutio ad integrum, поворот до здоровля.
 resorbiren, всисати.
 Resultat, вислїд.
 rete, сїть.
 retina, нервївка.
 Rindpest, товаряча зараза.
 Riss, пук.
 roth werden, червонїти.
 Ruptur, перерванє.

saccharum, цукор.
 sal, сїль.

Salzsäure, сїльний квас.
 sanatio, вигоєнє.
 sanguis, кров.
 sanguifera vasa, кровоносні судини.
 sanguineus, кровний.
 satietas, насиченє.
 saturatus, насичений.
 Saugen, ссанє.
 scapula, лопатка.
 Schall, відгомон, відголос.
 scharf, острый.
 Schwäche, знеможенє, ослабленє.
 Schwellung, набряск.
 Schichte, верства
 scintillatio, миганє.
 sclera, білок.
 sclesoris, ствердненє.
 Schlag, удар.
 secretio, видїлянє.
 secretorius, видїльний.
 secretum, видїль.
 sedimentum, осад.
 Sehschärfe, бистрота зору.
 Selbstheilung, самовилчєнє.
 Senkung, обниженє.
 separatio, відлученє.
 serum, сировать.
 Sieden, кипїчє.
 sinus, заглиб.
 solvere, розпустити.
 solutio, розчин.
 spasmus, корч.
 spatium, простор.
 sphincter, зворник.
 spina scapulae, листва лопатки.
 spora, зародець.
 sputa, плювини.
 Stechen, колєнє.
 stenosis, звуженє.
 stercus, кал.
 Stiel, шипула.
 Stoffwechsel, переміна матерії
 вміна м. обмін м.
 stria, пружок.
 strictura, звуженє.
 stroma, зруб.
 Strom, ток, струя.
 structura, будова.

subcutaneus, підкірний.
 Subarachneidolraum, підоболонний простор паутинної оболони.
 Subduralraum, п. п. твердої об.
 succus, сок.
 sudor, піт.
 sulcus, ровець.
 sulfur, сірка.
 sulfuricus, сірковий, сірчаний.
 Sulfat, сірчан.
 Sulhydrat, сірководян.
 suppuratio, ропіє.
 symphysis ossium pubis, лонова зростівка.
 systema digestivum, уклад травлення.
 s. nervosum, нервовий систем, нервний устрій
 s. n. centrale, осередна нервна система.
 s. sanguiferum, кровопроводна система.
 systolisch, корчевий.
 temperatura, теплота.
 tendo, тужень.
 testis, мудо.
 theraphia, ліченє.
 therapeuticus, лічнийий.
 thorax, грудна клітка.
 thymus, глеза.
 thyreoidea glandula, нагортанка.
 torrefacere, сушити.
 transversalis, поперечний.
 Trübung, муть.
 tumor, гудз.
 tumescere, брєніти.
 turgescencia, пухнявінє.
 tussis, кашель.
 typhus abdominalis, кишковий тиф.
 † recurrens, наворотний т.
 schlag, оклад.
 unguentum, масть.
 unlöslich, нерозпустимий, нерозукаємий.
 Uerschlüsselbeingrube, підкльо-

чичевий діл.
 untersuchen, досліджувати.
 Untersuchung, огляд, слідженє, дослід.
 uranum, уран.
 urethra, мочева цівка.
 urina, моч.
 variola, вієпа.
 vas, судина.
 v. deferens, сімєнний провід.
 venenum, отруя.
 venöse Stase, жильний застій.
 ventriculus, жолудок.
 Verbindung, сполука.
 Verdauung, травленє.
 verengert, звужений.
 vergiften, троїти.
 Verlauf, пробіг.
 Vermehrung, множенє ся.
 verschärft, заострений.
 versio, оборот.
 Verstimmung, душевий розстрій.
 Versuch, дослід, досвід.
 verticalis, прямовісний.
 vertigo, заворот голови.
 verzweigt, розвітлений.
 vesica urinaria, мочевий міхур.
 vicissitudo, зміна.
 virulencia, ідкієть.
 virus, їдь.
 vitalitas, животність.
 vitrum, скло.
 volumen, обєм.
 vomere, блювати.
 vomitio, рвоти, блюванє.
 vulneratio, зраненє.
 vulnus, рана.
 Wachsthum, зрієт.
 Wasserbad, водяна купіль, водна купіль.
 wendung, зворот.
 Wülkürlich довільний.
 Wuchs, рієт.
 Zersetzung, розклад.
 zincum, цинк.
 zona, пояс.

Ex libris
Bohdan Krawcio

